

Guía Docente				
Datos Identificativos				2018/19
Asignatura (*)	Economía Marítima		Código	631G01201
Titulación	Grao en Náutica e Transporte Marítimo			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuadrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Navegación e Enxeñaría Mariña			
Coordinación	Carracedo Dominguez, Jose Santiago	Correo electrónico	santiago.carracedo@udc.es	
Profesorado	Carracedo Dominguez, Jose Santiago	Correo electrónico	santiago.carracedo@udc.es	
Web				
Descrición xeral				

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A5	Interpretación, análise e aplicación práctica dos fundamentos e Institucións de Dereito e Economía para administrar, xestionar e explotar o buque, a empresa marítima, o negocio marítimo e transporte, e a empresa náutico-deportiva.
A10	Redactar e interpretar documentación técnica e publicacións náuticas.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas de xeito efectivo.
B4	Comunicarse de xeito efectivo nun ámbito de traballo.
B5	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B6	Traballar de forma colaboradora.
B7	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B11	Capacidade de adaptación a novas situacións.
B15	Capacidade para adquirir e aplicar coñecementos.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C9	Posuír e comprender coñecementos que aporten unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
C12	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sin ambigüidades
C13	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en grande medida autodirixido ou autónomo.

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título

Interpretación, análise e aplicación práctica dos fundamentos e Institucións de Dereito e Economía para administrar, xestionar e explotar o buque, a empresa marítima e o negocio marítimo e transporte	A5	B1	C1
	A10	B2	C4
		B4	C5
		B5	C9
		B6	C12
		B7	C13
	B11		
	B15		

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1: A empresa naviera	1.1 Concepto 1.2 Constitución e Organización 1.2.1 Elementos da empresa . 1.2.2 Clasificación das empresas 1.2.3 Sociedades de persoas 1.2.4 Sociedades de capital 1.2.5 Sociedades cooperativas 1.3 Organización da empresa naviera 1.3.1 Fases do proceso organizativo 1.3.2 Organigramas 1.3.3 Organización da empresa naviera 1.4 Modos de explotación do buque 1.4.1 Arrendamento . 1.4.2 Fletamento 1.4.3 Contrato de pasaxe 1.4.4 Contrato de remolque 1.5 Modalidades de explotación de buques en réxime de fletamentos. 1.6 Os axentes marítimos 1.6.1 Naviero 1.6.2 Armador 1.6.3 Corredor Marítimo 1.6.4 Consignatario do buque 1.6.5 Capitán 1.6.6 Fletante e fretador 1.6.7 Cargador 1.6.8 Consignatario da carga 1.6.9 Transitario 1.6.10 Outros axentes

Tema 2: Aspectos relativos aos activos da empresa naviera	2.1 Conceptos xerais 2.2 Estrutura do balance 2.3 Criterios de amortización. Cálculo da anualidade 2.3.1 Métodos de amortización 2.4 A amortización financeira ou de capital 2.5 Financiamento da estrutura fixa da empresa 2.6 Os custos de explotación 2.6.1 Custos financeiros: 2.6.1.1 Fontes de financiamento institucionais 2.6.1.2 A autofinanciación 2.6.2 Custos operativos. 2.6.2.1 Tripulación 2.6.2.2 Seguros 2.6.2.3 Reparacións e mantemento 2.6.2.4 Respectos e consumibles. 2.6.2.5 Gastos xerais ou de administración. 2.6.3 Gastos Variables 2.7 Rendemento económico do buque 2.7.1 Métodos de determinación do rendemento. Fórmula de Urwin.
Tema 3: O Transporte Marítimo e as súas modalidades	3.1 Xeneralidades sobre o transporte marítimo 3.2 Modalidades do transporte marítimo 3.2.1 O transporte marítimo de liña regular 3.2.1.1 O transporte intermodal 3.2.1.2 Transporte marítimo de curta distancia TMCD (Short Sea Shipping S.S.S.). 3.2.1.3 As Autoestradas do mar 3.2.1.4 Formas de cooperación entre navieras 3.2.2 Transporte marítimo en réxime de fletamentos 3.2.2.1 Fletamento por Viaxe (Voyage charter) 3.2.2.2 Fletamento por tempo (Time charter) 3.2.2.3 Fletamento a casco espido (Bareboat charter) 3.2.2.4 O contrato de transporte de marítimo de mercadorías (Contract of Affreightment)
Tema 4: O Flete	4.1 Concepto 4.2 Os contratos de fletamentos 4.2.1 O contrato de transporte marítimo de mercadorías 4.2.1.1 O Coñecemento de embarque 4.2.1.2 Modelos de coñecementos 4.2.1.3 Documentos similares e complementarios ao Coñecemento de Embarque 4.2.2 O fletamento por viaxe 4.2.2.1 Elementos do contrato 4.2.3 O contrato de fletamento por tempo 4.2.4 O contrato de arrendamento do buque a casco espido 4.2.5 O contrato de arrendamento do buque armado e equipado 4.3 O contrato de pasaxe 4.4 O contrato de remolque
Tema 5: Tipoloxía das Pólizas de Fletamento	5.1 Póliza Gencon 5.2 Póliza Baltime 5.3 Proforma de fletamento

Tema 6: Cálculo do Flete	6.1 O flete en réxime de fletamentos. 6.2 O flete na liña regular. As Tarifas de Flete 6.3 A planificación do transporte 6.4 O tempo de plancha e as demoras 6.4.1 A plancha 6.4.1.1 Modificación contractual dos requisitos. 6.4.1.2 Duración do tempo de plancha 6.4.1.3 Cómputo do tempo de plancha 6.4.1.4 Documentos utilizados para o cómputo da plancha 6.4.2 Demoras 6.4.2.1 Inicio e cómputo do tempo de demoras. 6.4.2.2 Responsabilidade ao pago das demoras 6.4.2.3 Despatch money 6.4.2.4 Plncha global
Tema 7: Os portos (1)	7.1 Definición de porto 7.2 As funcións dos portos 7.3 Importancia da actividade portuaria 7.4 A autoridade portuaria 7.5 Os portos na historia 7.6 Estrutura física dos portos
Tema 8: Os portos (2)	8.1 Clasificación dos portos 8.2 Clasificación física 8.3 Clasificación funcional 8.4 Clasificación en función á súa titularidade e xestión 8.5 Clasificación en función do nivel dedesarrollo dos servizos prestados 8.6 Os portos na lexislación española 8.7 Conceptos relacionados cos portos 8.8 Factores de competitividade dun porto
Tema 9: LOS PUERTOS DE LAS AREAS ECONOMICAS MAS IMPORTANTES EN EL MUNDO.	9.1 Zonas de Europa y mar Mediterráneo 9.1.1 Zona del mar del Norte 9.1.2 Zona de los países escandinavos 9.1.3 Zona del mar Báltico 9.1.4 Zona atlántico/mediterráneo europeo 9.1.5 Zona mediterránea del sur de Europa 9.1.6 Zona del mar Negro, este de Europa 9.1.7 Zona del Mediterráneo Oriental 9.1.8 Zona del Mediterráneo africano
Tema 10: Os TRÁFICOS MARÍTIMOS. GRANEIS LÍQUIDOS	10.1 O transporte de mercadorías por mar 10.2 Tráfico de graneis líquidos 10.2.1 Transporte de petróleo cru por mar 10.2.2 O transporte marítimo de petróleo entre 1890 e 1970 10.2.3 O mercado de fretes no sector do petróleo entre 1970 e a actualidade 10.2.4 Tipos de buques petroleiros 10.2.5 Distribución xeográfica do mercado de cru 10.2.6 O tráfico de produtos do petróleo

Tema 11: Os TRÁFICOS DE GRANEIS SÓLIDOS	11.1 O tráfico de graneis sólidos 11.2 O tráfico de mineral de ferro 11.2.1 O sistema de transporte do mineral de ferro 11.3 O tráfico de carbón 11.4 O tráfico de gran 11.5 Os tráficos menores a granel 11.6 Os tráficos de metais e outros minerais 11.7 O tráfico da madeira 11.8 Tipos de buques graneleros
Tema 12: Os TRÁFICOS ESPECIAIS E O TRÁFICO DE CONTEDORES	12.1 Os tráficos especiais 12.2 O tráfico de produtos químicos 12.3 O tráfico de LPG 12.4 O tráfico de gas natural 13.5 O tráfico de produtos refrigerados 13.6 Os tráficos de cargas unitarias 13.7 O tráfico de pasaxeiros 13.8 O tráfico de contedores
O desenvolvemento e superación destes contidos, xunto cos correspondentes a outras materias que inclúan a adquisición de competencias específicas da titulación, garanten o coñecemento, comprensión e suficiencia das competencias recollidas no cadro AII/2, do Convenio STCW, relacionadas co nivel de xestión de Primeiro Oficial de Ponte da Mariña Mercante, sen limitación de arqueo bruto e Capitán da Mariña Mercante ata un máximo de 3.000 GT.	Cadro A-II/2 do Convenio STCW. Especificación das normas mínimas de competencia aplicables aos Capitáns e primeiros oficiais de ponte de buques de arqueo bruto igual ou superior a 3.000 GT.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Proba obxectiva	A5 A10 B5 B15 C12	2	16	18
Sesión maxistral	A5 B1 B4 B7 B15 C1 C4 C5 C9 C12 C13	24	21	45
Obradoiro	A10 B2 B6 B11	27	54	81
Atención personalizada		6	0	6
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Proba obxectiva	Examen final teórico-práctico do programa.
Sesión maxistral	Exposición polo profesor dos temas que compoñen o temario.
Obradoiro	Realizar traballos e resolver casos prácticos encomendados polo profesor, coa súa posterior exposición e debate en clase. Todo iso con apoio e supervisión do profesor.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Obradoiro Proba obxectiva Sesión maxistral	O profesor estará a disposición dos alumnos para resolver calquera dúbida ou aclaración sobre a teoría ou os traballos e casos prácticos obxecto de estudo.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Obradoiro	A10 B2 B6 B11	Realización e resolución por escrito de casos practicos e traballos con exposición e debate en clase. Os casos e traballos han de ser entregados na data fixada polos profesores	10
Proba obxectiva	A5 A10 B5 B15 C12	Exame final de teorico-practico sobre os temas dados en clase e un caso de similares características aos resoltos ao longo do curso	90

Observacións avaliación

Os criterios de avaliación contemplados nos cadros A-II/1, A-II/2, A-III/1 e A-III/2 do Código STCW e as súas emendas relacionados con esta materia teranse en conta á hora de deseñar e realizar a súa avaliación.

Fontes de información

Bibliografía básica

- ANAVE (). CUADERNOS DE INFORMACIÓN PROFESIONAL MARÍTIMA. MADRID
- ANAVE (). LÍNEAS REGULARES DE NAVEGACIÓN. MADRID
- ARROYO, I (). LA HIPOTECA NAVAL, FINANCIACIÓN DE BUQUES. MADRID
- FASBENDER Y WAGNER (). SHIPPING CONFERENCES, RATE POLICY AND DEVELOPPING COUNTRIES. HAMBURG
- HERNANDEZ IZAL, S (). ECONOMIA MARÍTIMA. BARCELONA: EDI, CADÍ
- LLOYD'S (). STATISTIC TABLES. LLOYD'S OF LONDON PRESS LMTD
- BES, J (). FLETAMENTOS Y TÉRMINOS DE EMBARQUE.
- BLANCO ALVAREZ, A (). LÍNEAS REGULARES DE NAVEGACIÓN.
- PINACHO BOLAÑO RIVADENEIRA (). TRÁFICO MARÍTIMO, LIBERTAD DE NAVEGACIÓN, DETERMINING THE FREIGHT. UNIV COMPLUTENSE MADRID
- RUIZ SOROA, JM (). FLETAMENTOS DE VIAJES CONSECUTIVOS, POR VIAJE REDONDO Y TONNAGE AGREEMENT. MADRID
- WILLIAM PACKARD (). FAIRPLAY SHIPPING BUSINESS COLLECTION. LLOYD'S OF LONDON PRESS
- BIMCO-BALTIC AND INTERNATIONAL MARITIME CONFERENCE (). FORMS OF APPROVED DOCUMENTS. BIMCO COPENHAGEN
- PROFESOR ASIGNATURA (). DOCUMENTOS Y MODELOS PARA PRÁCTICAS.
- Branch, A. E., (1998). Maritime economics. Management and Marketing.. Cheltenham, U.K.: Stanley Thornes.
- Branch, A. E., (2001). Elements of shipping.. Cheltenham, U.K.: Nelson Thornes .
- Bueno Campos, E., (2004). Curso básico de economía de la empresa : un enfoque de organización. Madrid: Pirámide.
- Castañeda, J., (1972). Lecciones de teoría económica : microeconomía.. Madrid: Aguilar.
- Chrzanowski, I., (). An introduction to shipping economics.. London: Fairplay Publications.
- Downard, J. M., (1984). Managing ships.. London: Fairplay.
- González Laxe, F. & Sánchez, R. J. (2007). Lecciones de economía marítima.. A Coruña: Netbiblo.
- Laurence, C., (1984). Vessel operating economies.. London: Fairplay.
- Mc Conville, J., (1999). Economics of Maritime Transport. Theory and Practice.. London: Whiterby and Co.
- Pérez Goróstegui, E., (2009). Curso de introducción a la economía de la empresa. Madrid: Centro de Estudios Ramón Areces.
- Ruiz Soroa, J. M., (1990). El buque, al naviero, personal auxiliar.. Bilbao: Instituto Vasco de Administración Pública.
- Sloggett, J., (1984). Shipping Finance. London: Fairplay.
- Stopford, M., (2009). Maritime economics. London; New York: Routledge.,

Bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías